

Újabb adatok Jászberény és környéke nagylepkéinek ismeretéhez

BUSCHMANN Ferenc
Jászberény, Jász Múzeum

ABSTRACT: (Further data to the knowledge of macrolepidopteras of Jászberény and its vicinity. Part II.) Author lets know further data to the macrolepidopteras, so the known number of species increased to 687 at Jászberény and its vicinity.

Az utóbbi években a Jászberény környéki lepidopterológiai tevékenységem intenzitása ugyan némileg csökkent, a megritkult gyűjtéseim viszont elsődlegesen a homokvidékre koncentráálódtak. Ezek pedig - mint az várható volt - újabb fajok előkerülését eredményezték (vö.: BUSCHMANN 1982, 1984, 1985).

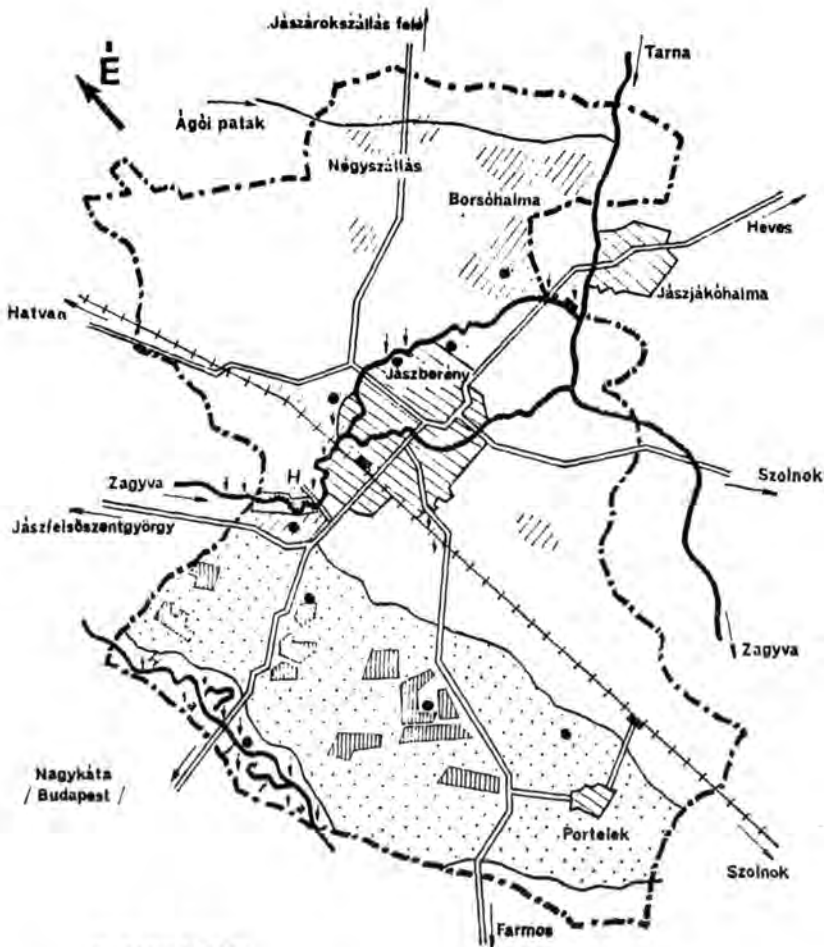
Nappali terpszemléim során került begyűjtésre a Melitaea dydima austria BRYK (1984. VIII. 19.), a Miniois dryas SC. (1983. VII. 31.) - az azóta eltelt években pedig több példányuk is -, valamint hazánk egyik igen ritka csüngőlepkéje, a Zygaena laeta HBN. (1983. VII. 31., és 1986. VII. 21.).

Míthogy a környék homokterületein az utóbbi másfél-, két évtizedben a kiöregedett, illetve a nagyüzemi művelésre alkalmatlan szőlő-ültetvényeket akác, nemes- és fehérnyár, valamint luc- és erdeifenyő, sőt, néhol tölgy erdsávok váltották fel, ez a lepkefaunában is érezhetővé vált. Különösen feltűnő a fenyőn élő lepkefajok példányszámnövekedése, ugyanakkor újabb ide tartozó fajok is előkerültek: Eupithecia pini RETZ. (1983. VI. 3.), Lymantria monacha L. (1987. VII. 13.), Dendrolimus pini L. (1987. VII. 13.), míg a tölgyesekhez kötődő lepkék közül a Catola promissa ESP. (1986. VII. 5., és 1987. VII. 13.), Marumba quercus DEN et SCHIFF. (1986. VI. 19.), Eupithecia abbreviata SIPH. (1987. V. 18.), E. dodoneata GUEN (1982. V. 21., 1986. V. 21.) jelentkeztek új fajként. A homokterület egyéb részein végzett lámpázásaim alkalmával a következő fajok kerültek még elő:

Narraga fasciolaria HUFN. (1985. VI. 26., 1987. VII. 23.), Chiasmia glarearia BRAHM. (1986. VII. 6., 1987. VII. 23.), Aplocera praeformata GUEN (1983. VII. 31., 1987. VII. 20.), Eupithecia expallidata DBL. (1986. VIII. 4.), Oporinia dilutata L. (1987. X. 17.), Sterrha moniliata DEN et SCHIFF. (1983. VII. 17., 1986. VI. 19., 1987. VII. 13.), St. rubraria STGR. (1987. VIII. 9.), Rhometra sacraria L. (1986. VII. 6.), Heliothis obsoleta F. (1986. IX. 4., 1987. IX. 5.), Oria musculosa HBN. (1987. VII. 15.), Oxycestra geographica F. (1986. VII. 5., 1987. VII. 20.), és a Derthisa scoriaria ESP. (1987. IX. 18.).

Régebbi gyűjtőhelyeimen (BUSCHMANN 1982) végzett gyűjtéseimen a következő fajok jelentkeztek még újként a terület faunájára: Nyssia zonaria DEN. et SCHIFF. (1983. IV. 6., 1987. III. 28., az 5. gyűjtőhelyen), Aplocera eformata GUEN (1983. VII. 13., 1987. VII. 23.), Plusia chryson ESP. (1987. VI. 23.), Apamea oblonga HAW. (1983. VII. 8., 1986. VIII. 4.), A. tallosi KOVÁCS et VARGA (1983. VI. 3., VI. 10., 1987. VII. 13.), Cosmis diffinis L. (1984. VI. 27., 1987. VII. 15., és VII. 23.), Callimorpha dominula L. (1983. VII. 13., 1987. VII. 13.), Macrotiachya rubi L. (1987. V. 13. és V. 23.), - utóbbi fajok valamennyien az 1. gyűjtőhelyen és környékén.

Az előbbieken felsorolt lepkefajokkal együtt a Jászberény környékéről eddig ismertté vált macrolepidopterák fajszáma 687-re növekedett. Megemlítendő még, hogy szűkebb környezetem természet-világából a Hajta néven ismert terület (8. gyűjtőhely környéki mocsár-rész), valamint a Pusztakerekenudvari Zagyva-ártéri turjánrétek (1. gyűjtőhely és környéke, Jászfelsőszentgyörgy és Jászberény között) a Szolnok-megyei Tanács 1987. III. 4 -én napvilágot látott határozatában természetvédelmi területté lett nyilvánítva (1. ábra).

JELMAGYARÁZAT:

- Közigazgatási határ
- ==+== Vasút, állomással
- Műút
- ~~~~ Folyó / Zagyva, Tarna /
- ↓ ↓ ↓ Sás, nád, mocsári növényzet

- ▨ Település
- ▨ Rét, legelő, gyepterület
- ▨ Nagyobb erdősávok
- ▨ Homokterület

H = Hűtőgépyár

1. ábra: Jászberény és környéke

IRODALOM

- BUSCHMANN, F. (1982): Adatok Jászberény és környéke nagylepkéinek ismeretéhez. Fol. Ent. Hung. 35 (1): 255-268.
 BUSCHMANN, F. (1984): Újabb adatok Jászberény és környéke nagylepkéinek ismeretéhez. Fol. Ent. Hung. 37 (1): 229-230.
 BUSCHMANN, F. (1985): Jászberény és környékének lepkevilága. Macrolepidoptera - nagylepkék. Jászszági füzetek 16. Jászberény.

BUSCHMANN Ferenc
 Jász Múzeum,

H-5100 JÁSZBERÉNY
 Táncsics M. út 5.